

Green Generations

Resurse de formare pentru profesori

Modulul 2: Principii de predare în învățarea intergenerațională

Parteneri

Eutopique (FR)

STIMULI PENTRU SCHIMBARE SOCIALĂ O.E. (GR)

Școala primară nr. 1 din Alexandria (GR)

Centrul Județean de Excelență Galați (RO)

SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LIMITED (CY)

Știu și pot (BG)

Autori

Ani Dimitrova (Asociația Know and Can)

Coordonatorul proiectului

Eutopique

Data publicării

Ianuarie 2024

Numărul proiectului: 2022-1-FR01-KA220-SCH-000085830

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate sunt însă numai ale autorilor și nu reflectă în mod necesar cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea

Cuprins

1. Domeniul de interes și rezultatele învățării modulului	4
2. Elemente-cheie ale modulului	5
3. Prezentarea teoretică a conceptelor de învățare	5
4. Prezentarea modulului.....	6
5. Metodologia utilizată în cadrul modulului.....	29
6. Studii de caz și lecții învățate	30
7. Cutia cu instrumente (fișe de lucru)	31
8. REFERINȚE	41

1. Domeniul de interes și rezultatele învățării modulului

Acest modul își propune să ofere profesorilor o înțelegere cuprinzătoare a principalelor principii și abordările pedagogice ale învățării intergeneraționale și aplicarea lor în contextul educației școlare. Modulul îi echează pe profesori cu cunoștințele, abilitățile și strategiile necesare pentru a implica în mod eficient elevii în practici intergeneraționale, pentru a încuraja dialogul între generații și pentru a inspira acțiuni pentru un viitor durabil. Acesta oferă o combinație de activități teoretice și practice, explorând principiile principalelor abordări pedagogice în educație și permițându-le cursanților să își dezvolte propriile proiecte intergeneraționale.

Acest modul asigură faptul că profesorii se pot adresa diferitelor niveluri cognitive în timp ce proiectează experiențe de învățare care promovează gândirea critică, rezolvarea problemelor și participarea activă a elevilor lor.

Rezultatele învățării

La finalizarea acestei unități, se preconizează că persoana care învață va fi capabilă să:

- 1) să exploreze diferitele principii și abordări pedagogice ale învățării intergeneraționale
- 2) să recunoască experiențele de învățare care stimulează gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor
- 3) să aplice strategii de instruire care să încurajeze participarea activă, colaborarea și reflecția în rândul elevilor
- 4) să se raporteze la învățarea intergenerațională și să promoveze empatia, înțelegerea și respectul între fiecare generație în parte

5) să propună și să aplice diverse abordări pedagogice și resurse educaționale pentru a sporileșivilor cunoștințele, conștientizarea și implicarea prin proiecte școlare intergeneraționale.

2. Elemente-cheie ale modulului

Această parte prezintă principalele activități care au fost dezvoltate și prezentate în detaliu în următoarea secțiune a acestui modul. Din motive de simplitate, activitățile sunt mai întâi rezumate în următoarea listă:

1. Introducere în principiile și pedagogiile specifice care stau la baza învățării intergeneraționale
2. Învățarea participativă și avantajele sale pentru învățarea intergenerațională
3. Învățarea bazată pe proiecte ca abordare eficientă în învățarea intergenerațională
4. Învățarea prin cooperare în învățarea intergenerațională
5. Învățarea prin cooperare pentru Practica intergenerațională în școli

Durata totală: 10 ore (inclusiv teoria și toate activitățile).

3. Prezentarea teoretică a conceptelor de învățare

Învățarea în colaborare pune accentul pe munca în grup și pe înțelegerea comună a participanților. Reunirea participanților în diferite faze ale proiectului îmbunătățește munca în echipă, comunicarea și schimbul de perspective diverse în contextul învățării intergeneraționale.

Învățarea prin cooperare în contexte intergeneraționale se bazează pe principiul că indivizii din generații diferite pot învăța unii de la alții prin eforturi de colaborare, promovând respectul și înțelegerea reciprocă.

Învățarea experimentală se bazează pe principiul că indivizii învață cel mai bine prin experiență directă, explorare și reflecție asupra acestor experiențe. Ea se concentrează pe dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor prin aplicarea cunoștințelor teoretice în situații practice, din lumea reală.

Învățarea participativă se bazează pe principiul conform căruia implicarea activă și colaborarea le permit participanților să își însușească procesul de învățare. Pune accentul pe activități de grup, discuții și proiecte de colaborare.

Învățarea bazată pe proiecte implică în mod activ participanții în proiecte din lumea reală pentru a cultiva abilitățile de rezolvare a problemelor și cunoștințele practice. Participanții se angajează în soluții practice, promovând gândirea critică și aplicarea cunoștințelor teoretice în cadrul învățării prin experiență.

4. Prezentarea modului

4.1. Explorarea învățării între generații în sala de clasă

Învățarea intergenerațională este o abordare dinamică și incluzivă care reunește persoane din diferite grupe de vârstă, pentru a se angaja în experiențe de învățare comună în diferite contexte diferite. Prin valorificarea diverselor experiențe de viață, a perspectivelor și a diferitelor forme de inteligență ale cursanților din generații diferite, această abordare educațională favorizează înțelegerea reciprocă, empatia și un schimb bogat de competențe transversale. În această explorare a învățării intergeneraționale, vom aprofunda principiile, pedagogiile și aplicațiile sale practice.

Activitatea 1: Principii și pedagogii specifice care evidențiază învățarea intergenerațională

Învățarea între generații în sala de clasă este îmbogățită de principiile colaborării, învățării experiențiale, povestirii, întrebărilor socratice și reflecției. Aceste abordări pedagogice promovează interacțiunile semnificative, înțelegerea reciprocă și schimbul de cunoștințe între indivizi din generații diferite, creând un mediu de învățare dinamic și îmbogățit.

În continuare sunt prezentate câteva elemente-cheie, împreună cu exerciții de reflecție:

Învățarea în colaborare:

- Pedagogie: învățarea prin colaborare pune accentul pe interacțiunea între colegi și pe munca în grup prin cooperare.
- Principiu: încurajați cursanții de vârste diferite să lucreze împreună la proiecte, sarcini sau discuții.
- Context teoretic: Constructivismul social, în care elevii construiesc cunoștințe prin interacțiunea cu ceilalți, sprijină învățarea prin colaborare.

Exercițiu de reflecție: Reflectați asupra unei experiențe trecută în care ați lucrat cu o persoană dintr-o generație diferită. Ce ați învățat din acea interacțiune și cum v-a îmbunătățit înțelegerea unui subiect sau concept?

Învățarea prin experiență:

- Pedagogie: învățarea experiențială implică experiențe practice și reflecția asupra acestor experiențe.
- Principiu: creați oportunități pentru ca elevii să se implice în activități din lumea reală, cum ar fi servicii în folosul comunității sau proiecte care conectează diferite generații.
- Context teoretic: Ciclul de învățare experiențială al lui David Kolb subliniază importanța reflecției în învățare.

Exercițiu de reflecție: Descrieți o experiență de învățare practică care credeți că ar fi benefică atât pentru participanții mai tineri, cât și pentru cei mai în vârstă. Cum ar putea această experiență să promoveze înțelegerea și învățarea între generații?

Povestirea și învățarea prin narațiune:

- Pedagogie: povestirea este o modalitate puternică de a transmite experiențe, valori și cunoștințe.

- Principiu: încurajați participanții să își împărtășească poveștile de viață, experiențele și narațiunile, creând o bogată tapiserie de perspective.
- Context teoretic: Pedagogia narativă, care pune accentul pe utilizarea poveștilor pentru a implica elevii, poate fi o sursă de informații pentru această abordare.

Exercițiu de reflecție: Împărtășiți o poveste personală sau o amintire din viața dvs. care credeți că ar putea să-i inspire sau să-i educe pe alții. Cum ar putea fi povestirea integrată în învățarea intergenerațională pentru a promova empatia și înțelegerea?

Interogarea socratică:

- Pedagogie: interogarea socratică încurajează gândirea critică și învățarea bazată pe investigație.
- Principiu: folosiți întrebări deschise pentru a stimula discuțiile și explorarea unor subiecte care sunt semnificative pentru participanții din generații diferite.
- Context teoretic: Metoda socratică, înrădăcinată în filozofia lui Socrate, promovează chestionarea ca modalitate de a provoca o gândire profundă și un dialog.

Exercițiu de reflecție: Formulați o serie de întrebări deschise legate de un subiect de interes care ar putea fi folosite pentru a facilita o discuție între persoane din diferite grupe de vârstă. Cum ar putea aceste întrebări să încurajeze reflecția și o înțelegere mai profundă?

Cercuri de reflecție și dialog:

- Pedagogie: cercurile de reflecție și de dialog oferă un spațiu structurat pentru împărtășire și reflecție.
- Principiu: organizați cercuri regulate în care participanții își împărtășesc pe rând gândurile, experiențele și perspectivele pe diferite subiecte.

- Context teoretic: Practicile restaurative, inclusiv cercurile, pot fi adaptate pentru a încuraja dialogul și conexiunea semnificativă.

Exercițiu de reflecție: Imaginați-vă că conduceți un cerc de reflecție și dialog cu participanți intergeneraționali. Ce reguli de bază și ce îndemnuri ați stabili pentru a crea un spațiu sigur și respectuos pentru împărtășire?

Activitatea 2: Principiile învățării participative și aplicațiile sale pentru învățarea intergenerațională

Învățarea intergenerațională beneficiază adesea de abordări participative, în care cursanții se implică activ în discuții, activități și procese decizionale. Atât participanții mai tineri, cât și cei mai în vârstă pot contribui perspectivele și ideile lor, ceea ce face ca învățarea să fie mai interactivă și mai incluzivă.

Activitatea de reflecție este concepută pentru a ajuta profesorii să exploreze și să reflecteze asupra modului în care învățarea participativă poate fi implementată în mod eficient prin intermediul învățării intergeneraționale în școli. Aceasta încurajează profesorii să ia în considerare strategiile, provocările și oportunitățile de colaborare.

Ce este învățarea participativă?

Învățarea participativă este o abordare care pune accentul pe implicarea activă, pe colaborare și pe luarea în comun a deciziilor între cursanți. Principiile învățării participative includ:

1. **Implicare activă:** cursanții sunt implicați activ în procesul de învățare, participând la discuții, activități și rezolvarea problemelor.
2. **Colaborare:** cursanții lucrează împreună în grupuri, împărtășind idei și colaborând la proiecte, promovând un sentiment de comunitate.
3. **Luarea deciziilor în comun:** cursanții au un cuvânt de spus în ceea ce și cum învață, permițându-le să își asume responsabilitatea pentru educația lor.

4. **Relevanță:** învățarea este relevantă pentru viața și interesele elevilor, ceea ce o face mai atractivă și mai semnificativă.
5. **Reflecție:** cursanții reflectă asupra experiențelor și învățării lor, promovând o înțelegere mai profundă.
6. **Incluzivitate:** toți cursanții, indiferent de vârstă, origine sau experiență, au posibilitatea de a participa și de a contribui.

Caracteristicile învățării participative:

- **Interactiv:** cursanții se angajează în discuții, activități și proiecte care necesită o participare activă.
- **Centrat pe elev:** accentul este pus pe cursanți, pe interesele și nevoile lor.
- **Colaborativ:** cursanții lucrează împreună, învățând din experiențele și perspectivele celorlalți.
- **Responsabilizarea:** învățarea participativă le permite cursanților să preia controlul de educația lor.

Avantajele învățării participative:

- Promovează implicarea activă și gândirea critică.
- Îmbunătățește abilitățile sociale și de comunicare.
- Promovează un sentiment de proprietate și motivație pentru învățare.
- Încurajează creativitatea și rezolvarea problemelor.
- Facilitează înțelegerea mai profundă a conceptelor.
- Creează un sentiment de comunitate și de incluziune.

Dezavantajele învățării participative:

- Poate consuma mult timp, necesitând o planificare și o facilitare atentă.

- Este posibil să nu se potrivească tuturor obiectivelor de învățare sau conținut.
- Necesită facilitatori calificați pentru a asigura o dinamică de grup productivă.
- Poate fi dificil de pus în aplicare în clasele mari sau în cazul unor cursanți cu medii diferite.

Avantajele învățării participative pentru învățarea intergenerațională

Învățarea intergenerațională poate beneficia de principiile participative prin crearea unui mediu dinamic și incluziv în care persoane de vârste diferite se implică activ unele cu altele. Aceasta promovează respectul și înțelegerea reciprocă, permițând în același timp atât participanților mai tineri, cât și celor mai în vârstă să contribuie. cunoștințele și experiențele lor.

Elevii pot obține o gamă largă de beneficii valoroase din învățarea participativă prin experiențe de învățare intergenerațională. Iată câteva dintre competențele cheie pe care elevii le pot dezvolta:

1. **Empatie și înțelegere:** învățarea participativă intergenerațională le permite studenților să interacționeze cu persoane în vârstă din medii și cu experiențe de viață diferite. Această expunere favorizează empatia și o înțelegere mai profundă a provocărilor, perspectivelor și valorilor generațiilor mai în vârstă.
2. **Abilități de comunicare îmbunătățite:** studenții au ocazia de a practica ascultarea activă, comunicarea eficientă și dialogul respectuos atunci când se angajează cu persoanele în vârstă. Ei învață să își articuleze clar gândurile și să se angajeze în conversații semnificative.
3. **Gândire critică:** prin discuții și activități de colaborare, elevii sunt încurajați să gândească critic și să analizeze diferite puncte de vedere și experiențe. Acest lucru promovează abilitățile de gândire critică și capacitatea de a evalua informații din diverse surse.
4. **Rezolvarea de probleme:** lucrul la proiecte sau activități intergeneraționale implică adesea rezolvarea unor probleme reale sau abordarea unor probleme

comunitare. Elevii învață să găsească soluții, să ia decizii în mod colectiv și să pună în aplicare planuri de acțiune.

5. **Conștientizare culturală:** învățarea intergenerațională îi expune pe elevi la diferite perspective culturale, tradiții și contexte istorice. Aceștia dobândesc o apreciere mai profundă a diversității culturale și a impactului evenimentelor istorice asupra societății.
6. **Creștere personală:** interacțiunea cu adulții mai în vârstă îi poate ajuta pe elevi să dezvolte un sentiment de identitate personală și de autocunoaștere. Aceștia pot dobândi o perspectivă asupra propriilor valori, aspirații și obiective de viață.
7. **Leadership și colaborare:** învățarea participativă încurajează elevii să își asume roluri de conducere, să lucreze în echipe și să colaboreze cu persoane din generații diferite. Aceste experiențe îmbunătățesc abilitățile de conducere și de lucru în echipă.
8. **Încredere sporită:** pe măsură ce elevii se angajează în conversații semnificative și colaborează la proiecte cu persoanele în vârstă, ei capătă adesea încredere în abilitățile lor de a comunica, de a contribui și de a avea un impact pozitiv asupra comunității lor.
9. **Respect și toleranță:** interacțiunea cu generațiile mai în vârstă îi învață pe elevi importanța respectării diverselor perspective și a promovării toleranței. Ei învață să aprecieze înțelepciunea și experiențele persoanelor mai în vârstă.
10. **Relații pe termen lung:** prin învățarea intergenerațională, elevii au ocazia de a forma relații de durată cu persoanele în vârstă. Aceste conexiuni le pot oferi mentorat, îndrumare și o rețea de sprijin pe tot parcursul vieții lor.
11. **Relevanța în lumea reală:** învățarea participativă intergenerațională se concentrează adesea pe probleme și provocări din lumea reală. Elevii pot vedea aplicarea practică a cunoștințelor și abilităților lor, ceea ce face ca învățarea să fie mai semnificativă.

12. Sentimentul de comunitate: implicarea cu generațiile mai în vârstă într-un context de învățare îi ajută pe elevi să se simtă mai conectați la comunitatea lor și la societate în ansamblu. Aceasta promovează un sentiment de apartenență și de responsabilitate față de ceilalți.

În general, învățarea participativă prin experiențe intergeneraționale nu numai că îmbogățește parcursul educațional al elevilor, dar îi și pregătește pentru o societate mai interconectată și mai empatică. Ea îi echipează cu o gamă largă de competențe și perspective care sunt valoroase atât în demersurile lor academice, cât și în viața personală și profesională.

Activitate de reflecție: Explorarea învățării participative intergeneraționale (individual/în grup) - 10 minute

Reflecțați individual asupra următoarelor întrebări:

- Ce înseamnă pentru dumneavoastră învățarea participativă?
- Cum vă imaginați că va avea loc învățarea intergenerațională în clasa sau școala dumneavoastră?
- Care sunt beneficiile și provocările potențiale ale implementării unei astfel de abordări?

Activitatea 3: Învățarea bazată pe proiecte și implicațiile pentru învățarea intergenerațională

Proiectele intergeneraționale pot fi concepute pentru a încuraja rezolvarea problemelor în colaborare, creativitatea și gândirea critică. Elevii și adulții mai în vârstă pot lucra împreună la proiecte care abordează probleme din lumea reală sau nevoi ale comunității, stimulând un sentiment de scop și de realizare comună.

Principiile învățării bazate pe proiecte

Învățarea bazată pe proiecte (PBL) este o abordare educațională care pune accentul pe învățarea prin proiecte practice, din lumea reală. Printre principiile sale se numără:

1. **Proiecte autentice:** proiectele sunt concepute pentru a aborda probleme sau provocări din lumea reală, făcând învățarea relevantă și semnificativă.
2. **Cercetare și explorare:** elevii cercetează, cercetează și explorează subiecte în mod independent sau în colaborare, stimulând curiozitatea și gândirea critică.
3. **Rezolvarea de probleme:** proiectele implică adesea probleme complexe care necesită ca elevii să analizeze, să sintetizeze și să aplice cunoștințe și abilități.
4. **Autonomia elevilor:** elevii au un anumit grad de autonomie în selectarea subiectelor de proiect, în stabilirea obiectivelor și în determinarea modului de abordare a proiectului.
5. **Colaborarea:** PBL încurajează munca în echipă, comunicarea și colaborarea între elevi și implică adesea interacțiunea cu experți sau mentori.
6. **Prezentare și reflecție:** elevii își prezintă concluziile proiectului în fața unei audiențe și reflectă asupra procesului de învățare și a rezultatelor obținute.

Caracteristicile învățării bazate pe proiecte:

- **Centrat pe proiect:** învățarea se învârtă în jurul finalizării unui proiect, care servește ca principal mijloc de învățare.
- **orientat spre elevi:** elevii își asumă responsabilitatea învățării lor, luând decizii cu privire la direcția și obiectivele proiectului.
- **Bazat pe anchetă:** PBL promovează ancheta, cercetarea și investigarea pentru a rezolva probleme reale.
- **Interdisciplinaritate:** proiectele acoperă adesea mai multe domenii, încurajând învățarea holistică.
- **Evaluare prin sarcini autentice:** evaluarea se bazează pe capacitatea elevilor de a aplica cunoștințele și competențele în contexte reale.

Avantajele învățării bazate pe proiecte:

- Promovează gândirea critică, rezolvarea problemelor și creativitatea.
- Îmbunătățește implicarea și motivația elevilor.
- Dezvoltă abilitățile de colaborare și comunicare.
- Încurajează înțelegerea profundă a conceptelor.
- Pregătește elevii pentru provocările din lumea reală.
- Promovează un sentiment de proprietate și responsabilitate pentru învățare.

Dezavantajele învățării bazate pe proiecte:

- Necesită o planificare atentă și o gestionare atentă a timpului.
- Poate fi dificil de evaluat și de notat în mod consecvent.
- Poate fi o activitate intensivă din punct de vedere al resurselor, în ceea ce privește materialele și tehnologia.
- Poate necesita o formare și un sprijin suplimentar din partea profesorilor.
- Nu toate subiectele sau obiectivele de învățare sunt potrivite pentru PBL.

Care sunt avantajele adaptării PBL pentru învățarea intergenerațională?

Învățarea bazată pe proiecte poate fi adaptată eficient pentru învățarea intergenerațională prin conceperea unor proiecte care implică atât elevii mai tineri, cât și adulții mai în vârstă. Accentul ar trebui să fie pus pe proiecte colaborative, din lumea reală, care permit generațiilor să învețe din expertiza și experiențele celorlalți.

Mai concret, implicațiile adaptării (PBL) pentru învățarea intergenerațională includ următoarele:

1. **Oportunități de învățare în colaborare:** PBL oferă o platformă pentru ca elevii mai tineri și adulții mai în vârstă să colaboreze la proiecte care se bazează pe punctele forte și perspectivele lor unice. Proiectele de colaborare pot implica

rezolvarea de probleme, cercetare sau eforturi creative care necesită aport și contribuții din partea ambelor generații. Această colaborare încurajează învățarea reciprocă și ajută la reducerea diferențelor dintre generații.

2. **Expertiza comună:** Proiectele PBL în contexte intergeneraționale pot valorifica expertiza și experiența adulților mai în vârstă. De exemplu, dacă proiectul se învârtă în jurul îmbunătățirii comunității, adulții mai în vârstă pot avea cunoștințe istorice despre dezvoltarea comunității, ceea ce poate fi de neprețuit. Elevii mai tineri pot aduce idei noi și abilități tehnologice la masă. Acest schimb de expertiză îmbogățește experiența de învățare pentru toți participanții.
3. **Relevanța în lumea reală:** Proiectele PBL intergeneraționale au adesea un accent pe lumea reală. Aceasta înseamnă că problemele abordate sunt direct legate de comunitatea sau societatea locală. Acest lucru nu numai că face ca învățarea să fie mai semnificativă, dar permite, de asemenea, ambelor generații să înțeleagă implicațiile practice ale eforturilor lor.
4. **Conservarea cunoștințelor culturale:** Proiectele PBL pot fi concepute pentru a capta și conserva cunoștințe culturale, tradiții și istorii orale. Adulții în vârstă pot servi drept depozitari ai înțelepciunii culturale, iar elevii își pot asuma rolul de a păstra și împărtăși aceste cunoștințe prin intermediul proiectelor. Acest lucru ajută la asigurarea transmiterii patrimoniului cultural către generațiile mai tinere.
5. **Abilități de comunicare îmbunătățite:** Proiectele PBL intergeneraționale necesită o comunicare și o colaborare eficientă. Elevii mai tineri învață să comunice cu respect și empatie atunci când lucrează cu adulții mai în vârstă, în timp ce adulții mai în vârstă își pot îmbunătăți abilitățile digitale și de comunicare prin interacțiunea cu generațiile mai tinere.
6. **Empatie și înțelegere:** Colaborarea la proiecte din lumea reală stimulează empatia și înțelegerea între generații. Pe măsură ce ambele grupuri colaborează pentru a rezolva probleme sau pentru a atinge obiectivele, ele

dobândesc o înțelegere a perspectivelor, valorilor și provocărilor fiecăruia. Acest lucru promovează un mai mare respect reciproc și reduce stereotipurile sau prejudecățile.

7. **Clădire comunitară:** Proiectele PBL implică adesea interacțiuni cu comunitatea mai largă, cum ar fi realizarea de sondaje, interviuri sau acțiuni de informare. Această implicare a comunității poate duce la dezvoltarea unor legături puternice între generații în cadrul comunității, în care elevii și adulții mai în vârstă lucrează împreună pentru a răspunde nevoilor comunității și pentru a crea un sentiment de apartenență.
8. **Dezvoltarea abilităților de viață:** Proiectele PBL intergeneraționale pot contribui la dezvoltarea abilităților de viață ale elevilor, cum ar fi conducerea, munca în echipă, gestionarea proiectelor și rezolvarea problemelor. De asemenea, adulții mai în vârstă pot fi mentori și îndrumători pentru elevi în aceste domenii, pe baza propriilor experiențe de viață.
9. **Relații pe termen lung:** Proiectele PBL pot duce la relații de durată între elevii mai tineri și adulții mai în vârstă. Aceste conexiuni se pot extinde dincolo de durata proiectului și pot oferi sprijin continuu, mentorat și oportunități de învățare.
10. **Creștere personală:** Atât elevii mai tineri, cât și adulții mai în vârstă pot experimenta o creștere personală prin PBL intergenerațional. Elevii mai tineri pot dobândi o apreciere mai profundă pentru înțelepciunea generațiilor mai în vârstă, în timp ce adulții mai în vârstă pot găsi un scop reînnoit și o împlinire în a contribui la educația și dezvoltarea persoanelor mai tinere.

În concluzie, adaptarea învățării bazate pe proiecte la contextele intergeneraționale creează un mediu de învățare bogat și dinamic, în care generațiile colaborează la proiecte semnificative care aduc beneficii comunității lor și promovează învățarea și înțelegerea reciprocă. Aceasta valorifică punctele forte ale fiecărei generații și are potențialul de a crea un impact pozitiv de durată atât asupra indivizilor, cât și asupra comunităților.

Bune practici: Proiect de grădină durabilă intergenerațională

Citiți următorul exemplu de inițiativă de învățare bazată pe proiecte intergeneraționale și reflectați asupra implicațiilor/adaptării sale în practicile dumneavoastră de predare.

În cadrul acestei inițiative de învățare bazată pe proiect (PBL), o școală primară a încheiat un parteneriat cu o comunitate locală de pensionari pentru a crea o grădină durabilă pe terenul școlii. Proiectul a urmărit să încurajeze legăturile între generații, învățându-i în același timp pe elevi despre sustenabilitatea mediului și grădinărit.

Profesorii au colaborat cu rezidenții comunității de pensionari pentru a planifica proiectul de grădină. Aceștia au discutat despre obiectivele, rolurile și responsabilitățile proiectului. În același timp, elevii, ghidați de profesori și de persoanele în vârstă, au cercetat practicile de grădinărit durabil și au creat un proiect de grădină care a luat în considerare nevoile și preferințele ambelor generații. Elevii și adulții mai în vârstă au lucrat împreună pentru a planta și întreține grădina. Aceasta a inclus plantarea de legume, flori și ierburi aromatice, precum și implementarea unor practici durabile de udare și compostare. Pe parcursul proiectului, elevii și adulții mai în vârstă au avut ocazia să interacționeze, să împărtășească povești și să construiască relații. De asemenea, aceștia și-au documentat experiențele și reflecțiile. La finalul proiectului, grădina a produs produse care au fost împărțite între școală și comunitatea de pensionari. Un eveniment de celebrare a reunit ambele generații pentru a se bucura de roadele muncii lor.

Întrebări de reflecție:

1. Cum a influențat proiectul relațiile între generații în cadrul școlii și al comunității de pensionari? Este posibil să concepeți o activitate similară în școala dumneavoastră?
  - Considerați că elevii și adulții mai în vârstă pot dezvolta înțelegere și respect reciproc?

2. Este aplicabil ca elevii să învețe despre sustenabilitatea mediului și grădinărit prin astfel de inițiative?
  - Este posibil ca diferite generații să dezvolte un simț al responsabilității față de mediu prin intermediul unor astfel de proiecte?
3. Ce oportunități de legături și învățare între generații pot fi create ca urmare a unor astfel de proiecte?
  - Cum poate școala să se implice în comunitatea de pensionari și să se bazeze pe această inițiativă?
  - Există și alte proiecte intergeneraționale care ar putea fi explorate în viitor?

Această abordare reflexivă permite profesorilor și școlilor să evalueze impactul și implicațiile proiectelor PBL intergeneraționale, să învețe din experiențele lor și să identifice oportunități de creștere și dezvoltare în practicile lor educaționale.

Activitatea 4: Îmbrățișarea învățării prin cooperare pentru educația intergenerațională

Ce este învățarea prin cooperare și care sunt principiile acesteia?

Învățarea prin cooperare este o strategie de instruire care pune accentul pe lucrul în grup în colaborare și pe participarea activă. Principiile învățării prin cooperare includ:

1. **Interdependență pozitivă:** membrii grupului se bazează unii pe alții pentru a atinge obiectivele comune, promovând sentimentul de lucru în echipă.
2. **Responsabilitate individuală:** fiecare elev este responsabil pentru propria învățare și contribuie la succesul grupului.
3. **Interacțiunea față în față:** membrii grupului se angajează în comunicare și discuții deschise, promovând interacțiunea socială.

4. **Abilități interpersonale:** învățarea prin cooperare dezvoltă abilitățile interpersonale, cum ar fi comunicarea, rezolvarea conflictelor și conducerea.
5. **Procesarea în grup:** grupurile reflectă periodic asupra muncii în echipă, a rezolvării problemelor și a proceselor de luare a deciziilor pentru a îmbunătăți colaborarea.

Caracteristicile învățării prin cooperare:

- **Grupuri colaborative:** elevii lucrează în grupuri mici pentru a finaliza sarcini sau proiecte.
- **Sarcini structurate:** sarcinile sunt concepute pentru a necesita colaborare, cu roluri și responsabilități specifice.
- **Participare activă:** toți membrii grupului sunt implicați activ în învățare și contribuie la succesul grupului.
- **Facilitarea profesorului:** profesorul ghidează procesele de grup, oferă sprijin și asigură responsabilitatea.
- **Evaluarea performanțelor individuale și de grup:** evaluarea ia în considerare atât contribuțiile individuale, cât și cele de grup.

Care sunt avantajele și dezavantajele învățării prin cooperare?

Avantajele învățării prin cooperare:

- Îmbunătățește gândirea critică, rezolvarea problemelor și abilitățile de luare a deciziilor.
- Promovează abilitățile de comunicare și de lucru în echipă.
- Promovează relații pozitive între elevi.
- Încurajează implicarea activă și motivația.
- Sprijină diverși cursanți și se adaptează la diferite niveluri de competențe.

- Dezvoltă un sentiment de responsabilitate pentru propria învățare și pentru succesul grupului.

Dezavantajele învățării prin cooperare:

- Poate necesita mai mult timp pentru lucrul în grup în comparație cu instruirea tradițională.
- Poate fi dificil să gestionezi grupurile în mod eficient și să asiguri o participare echitabilă.
- Potențial de conflicte sau de contribuții inegale în cadrul grupurilor.
- Responsabilitatea individuală poate fi dificil de evaluat.
- S-ar putea să nu se potrivească tuturor tipurilor de învățare obiective sau domenii de conținut.

Implicațiile învățării prin cooperare pentru învățarea între generații

Învățarea prin cooperare poate fi adaptată în mod eficient pentru învățarea intergenerațională prin crearea unor experiențe de colaborare în grup care să implice atât participanți mai tineri, cât și mai în vârstă. Accentul ar trebui să fie pus pe obiectivele comune de învățare, pe interdependența pozitivă și pe implicarea activă, cu scopul de a promova înțelegerea reciprocă și schimbul de cunoștințe între generații.

Implicațiile adaptării învățării prin cooperare pentru învățarea între generații includ:

1. **Obiective comune de învățare:** în cadrul învățării cooperative intergeneraționale, participanții din diferite grupe de vârstă colaborează pentru a atinge obiective comune de învățare. Această abordare încurajează generațiile să lucreze împreună pentru a atinge obiective educaționale comune. De exemplu, elevii mai tineri și adulții mai în vârstă ar putea explora împreună subiecte precum istoria locală, conservarea mediului sau alfabetizarea tehnologică. Acest obiectiv comun promovează înțelegerea

reciprocă și consolidează ideea că învățarea este o călătorie pe tot parcursul vieții.

2. **Interdependența** pozitivă: învățarea prin cooperare pune accentul pe interdependența pozitivă, în care succesul unui individ este legat de succesul întregului grup. Într-un context intergenerațional, acest principiu încurajează participanții să își sprijine reciproc învățarea și dezvoltarea. Elevii mai tineri și adulții mai în vârstă pot colabora la sarcini și proiecte, valorificându-și punctele forte și experiențele respective. Acest lucru favorizează un sentiment de apartenență și munca în echipă între generații.
3. **Implicare activă:** învățarea prin cooperare încurajează toți participanții să se implice activ în procesul de învățare. În mediile intergeneraționale, acest lucru înseamnă că adulții mai în vârstă nu sunt destinatari pasivi ai cunoștințelor, ci contribuitoari activi la experiența de învățare. Aceștia își pot împărtăși înțelepciunea, poveștile și experiențele de viață, ceea ce îmbogățește procesul educațional pentru generațiile mai tinere. Acest angajament activ creează un mediu de învățare mai dinamic și mai participativ.
4. Interacțiunea socială și construirea de relații: învățarea prin cooperare între generații promovează interacțiunea socială și construirea de relații între participanții mai tineri și cei mai în vârstă. Pe măsură ce lucrează împreună la sarcini de colaborare, participanții au ocazia de a se angaja într-o comunicare deschisă, de a împărtăși povești personale și de a construi legături semnificative. Aceste conexiuni se extind dincolo de sala de clasă sau de cadrul de învățare, promovând un sentiment de comunitate și respect reciproc.
5. Schimbul de cunoștințe: unul dintre obiectivele principale ale învățării intergeneraționale este schimbul de cunoștințe. Învățarea prin cooperare oferă un cadru structurat pentru ca acest schimb să aibă loc. Participanții mai tineri pot învăța din înțelepciunea și experiențele adulților mai în vârstă, în timp ce adulții mai în vârstă pot beneficia de perspectivele și perspectivele noi

ale generațiilor mai tinere. Acest schimb bidirecțional de cunoștințe îmbogățește experiența educațională pentru toți cei implicați.

6. **Facilitarea eficientă a profesorilor: în cadrul învățării** prin cooperare între generații, profesorii sau facilitatorii joacă un rol crucial în ghidarea procesului de colaborare. Aceștia pot crea un mediu de învățare sigur și favorabil incluziunii, pot stabili obiective clare de învățare și pot oferi sprijin în funcție de necesități. O facilitare eficientă asigură faptul că atât participanții mai tineri, cât și cei mai în vârstă au șanse egale de a contribui și de a învăța unii de la alții.
7. **Aplicabilitatea în toate** mediile educaționale: principiile învățării prin cooperare sunt adaptabile la diferite medii educaționale, inclusiv la săli de clasă formale, programe comunitare și platforme de învățare online. Această flexibilitate permite ca învățarea cooperatistă intergenerațională să fie implementată în contexte diverse, cum ar fi școlile, centrele comunitare, comunitățile de pensionari și mediile familiale.
8. **Promovarea învățării pe tot parcursul vieții:** învățarea prin cooperare între generații consolidează ideea că învățarea este un efort pe tot parcursul vieții. Adulții mai în vârstă servesc drept modele pentru generațiile mai tinere, demonstrând un angajament față de învățarea continuă și creșterea personală. Acest lucru îi poate inspira pe participanții mai tineri să adopte o mentalitate de învățare pe tot parcursul vieții, promovând o cultură a curiozității și a autoperfecționării.

În concluzie, principiile învățării prin cooperare oferă un cadru solid pentru crearea unor experiențe de învățare intergenerațională semnificative care promovează înțelegerea reciprocă, schimbul de cunoștințe și relațiile pozitive între participanții mai tineri și cei mai în vârstă. Această abordare nu numai că îmbunătățește rezultatele educaționale, dar contribuie, de asemenea, la construirea unor comunități mai puternice și mai conectate între generații.

Sesiune de reflecție

Această sesiune de reflecție permite participanților să internalizeze implicațiile învățării prin cooperare în contexte intergeneraționale, promovând o înțelegere mai profundă a beneficiilor potențiale și a puterii de transformare a învățării prin colaborare între generații.

- **Reflecțați asupra următoarelor întrebări:**

1. Cum poate conceptul de obiective comune de învățare să fie benefic atât pentru participanții mai tineri, cât și pentru cei mai în vârstă, în cadrul învățării cooperative intergeneraționale? Reflecțați asupra unor exemple specifice.
2. În ce fel favorizează interdependența pozitivă sentimentul de apartenență și munca în echipă între generații? Împărtășiți orice experiență sau perspectivă personală pe care o aveți.

Cum contribuie implicarea activă la un mediu de învățare dinamic și participativ în mediile intergeneraționale? Gândiți-vă la impactul participării active din partea ambelor generații.

Activitatea 5: Adoptarea învățării prin cooperare pentru educația intergenerațională Integrarea pedagogiilor pentru proiecte intergeneraționale în școli

Pasul 1: Reamintiți principiile aliniate ale învățării intergeneraționale

Este demn de remarcat faptul că principiile de predare prezentate anterior nu se exclud reciproc, iar educatorii combină adesea elemente din diferite abordări pentru a crea un mediu de învățare mai eficient și mai atractiv.

Pe această bază, învățarea intergenerațională se referă la procesul de schimb de cunoștințe și experiență între generații diferite. Deși nu există un set fix de principii

asociate exclusiv cu învățarea intergenerațională, următoarele principii sunt în mod obișnuit aliniate la această abordare:

- *Respectul reciproc și aprecierea diferențelor:* învățarea între generații promovează respectul și aprecierea pentru persoanele din diferite grupe de vârstă. Ea recunoaște perspectivele, experiențele și cunoștințele unice pe care fiecare generație le aduce în mediul de învățare.
- *Reciprocitate și schimb:* învățarea între generații pune accentul pe un schimb de cunoștințe și experiențe între generații în ambele sensuri. Aceasta recunoaște că atât persoanele mai în vârstă, cât și cele mai tinere au de împărtășit informații valoroase și pot învăța unele de la altele.
- *Învățarea în colaborare:* învățarea între generații încurajează colaborarea și cooperarea între indivizi din diferite grupe de vârstă. Aceasta încurajează echipele sau grupurile intergeneraționale să lucreze împreună la proiecte, activități sau discuții, promovând schimbul de puncte de vedere și experiențe diverse.
- *Mentorat și modelare:* învățarea între generații implică adesea relații de mentorat, în care persoanele mai în vârstă servesc drept mentori sau îndrumători pentru cele mai tinere. Mentorii oferă îndrumare, sprijin și transfer de cunoștințe, în timp ce protejații dobândesc perspective valoroase și învață din experiențele generațiilor mai în vârstă.
- *Implicare și participare activă:* învățarea intergenerațională promovează implicarea și participarea activă a tuturor participanților. Aceasta încurajează dialogul deschis, discuțiile de grup și activitățile interactive care facilitează schimbul de cunoștințe, experiențe și perspective.
- *Contextualizare și aplicare:* învățarea intergenerațională urmărește să conecteze cunoștințele și experiențele diferitelor generații la contexte din viața reală. Ea pune accentul pe aplicarea învățării în situații practice, permițând participanților să vadă relevanța și valoarea schimbului de cunoștințe între generații.

- Empatie și înțelegere: învățarea între generații favorizează empatia și înțelegerea între generații. Ea încurajează participanții să dezvolte o apreciere pentru contextele istorice, sociale și culturale care modelează perspectivele și experiențele diferitelor generații.
- Învățarea pe tot parcursul vieții: învățarea intergenerațională promovează o mentalitate de învățare pe tot parcursul vieții. Recunoaște faptul că învățarea are loc pe tot parcursul vieții și încurajează indivizii de toate vârstele să continue să învețe unii de la alții și unii cu alții.

Este important de remarcat faptul că principiile învățării intergeneraționale pot fi puse în aplicare în diverse medii educaționale, cum ar fi școlile, centrele comunitare sau mediile familiale. Abordarea recunoaște valoarea conexiunilor între generații și beneficiile schimbului de cunoștințe și ale colaborării între grupurile de vârstă.

Pasul 2: Discutați principiile de predare și implicațiile lor pentru învățarea intergenerațională

- Discutați despre modul în care pedagogia tradițională poate fi încorporată în proiectele intergeneraționale prin intermediul unor prelegeri ghidate și activități structurate.
- Explicați modul în care principiile învățării participative pot fi aplicate în proiectele intergeneraționale prin implicarea participanților în planificarea, luarea deciziilor și evaluarea proiectului.
- Discutați despre modul în care învățarea bazată pe proiecte poate servi drept bază pentru proiecte intergeneraționale, permițând participanților de vârste diferite să colaboreze la proiecte practice și semnificative.
- Evidențiați aplicabilitatea sa în cadrul proiectelor intergeneraționale prin promovarea colaborării, a comunicării active și a schimbului de competențe și cunoștințe între participanți.
- Explicați modul în care învățarea indirectă poate fi integrată în proiectele intergeneraționale prin încurajarea participanților să își împărtășească

experiențele de viață, abilitățile și poveștile, promovând empatia și înțelegerea între generații.

Pasul 3: Integrarea principiilor pentru proiectele intergeneraționale

- Subliniați faptul că fiecare dintre aceste pedagogii are puncte forte unice.
- Discutați importanța integrării acestor principii pentru a crea o experiență de învățare intergenerațională cuprinzătoare.

Pasul 4: Idei pentru proiecte intergeneraționale

- Prezentați idei de proiecte intergeneraționale care încorporează principii din fiecare pedagogie, cum ar fi:
  1. Un proiect de istorie orală a comunității în cadrul căruia elevii, părinții și bunicii colaborează pentru a colecta și împărtăși povești personale.
  2. Un proiect de grădinărit în cadrul căruia participanți de toate vârstele lucrează împreună pentru a planifica, planta și întreține o grădină școlară, combinând învățarea practică cu eforturile de cooperare.
  3. Un program de mentorat tehnologic în cadrul căruia generațiile mai în vârstă îi învață pe elevii mai tineri competențe de alfabetizare digitală, în timp ce generațiile mai tinere îi ajută la instalarea și întreținerea tehnologiei.
  4. Un proiect de sustenabilitate a mediului la nivelul școlii, care implică elevi, profesori, părinți și seniori locali, concentrându-se pe eforturile de cooperare pentru a reduce impactului asupra mediului.

Pasul 5: Brainstorming

- Sugerați idei de proiecte suplimentare care încorporează mai multe principii pedagogice și care pot fi implementate în școala dumneavoastră.

Elaborați un plan de acțiune cu privire la modul în care activitățile intergeneraționale pot fi implementate în practicile dumneavoastră de predare.

Durata totală a modului: 10 ore
Setarea

Mediul fizic

Cadru virtual (de exemplu, Zoom, Google meet) și spații de colaborare online (de exemplu, Jamboard, Miro, Mural)

**Rezultate
(4-5 majore)**

- 1) să exploreze diferitele principii și abordări pedagogice ale învățării intergeneraționale
- 2) să recunoască experiențele de învățare care stimulează gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor
- 3) să aplice strategii de instruire care să încurajeze participarea activă, colaborarea și reflecția în rândul elevilor
- 4) să se raporteze la învățarea intergenerațională și să promoveze empatia, înțelegerea și respectul între fiecare generație în parte
- 5) să propună și să aplice diverse abordări pedagogice și resurse educaționale pentru a sporilevilor cunoștințele, conștientizarea și implicarea prin proiecte școlare intergeneraționale.

Cuprins

- Principii și pedagogii specifice care evidențiază învățarea intergenerațională
- Principiile învățării participative
- Învățarea bazată pe proiecte
- Învățarea prin cooperare pentru IR
- Educație intergenerațională Integrarea pedagogiilor pentru proiecte intergeneraționale în școli

Durata

Durata pentru fiecare activitate

1. 40 de minute
2. 60 de minute
3. 40 de minute
4. 60 de minute
5. 40 de minute

Descrierea activităților (pas cu pas)¹	• Explorarea învățării colaborative, experimentale, de povestire și narative • Învățare participativă: activitate de reflecție • PBL prin RI • Îmbrățișarea învățării prin cooperare pentru educația intergenerațională	Tipul de activitate	• Învățarea prin reflecție • Învățarea prin cooperare • Brainstorming și activitate de coproiectare • Învățarea bazată pe proiecte • Brainstorming și activitate de coproiectare
Materiale/ Furnituri		markere, creioane, flipchart-uri, caiete de notițe, documente, acces la internet etc.	

5. Metodologia utilizată în cadrul modulului

Metodologiile utilizate în cadrul acestui modul sunt legate de principiile și metodologiile pedagogice și, în special, de competențele de care participanții au nevoie atunci când cooperează într-un cadru intergenerațional.

- Învățarea pe bază de proiect ca fiind dezvoltarea de soluții practice la probleme din lumea reală, promovând abilitățile de rezolvare a problemelor și cunoștințele practice.
- Învățare în colaborare, cu accent pe munca în grup și pe înțelegerea comună a participanților.
- Învățare experimentală care implică participanții în experimente, proiecte sau experiențe interactive pentru a consolida conceptele
- Învățarea participativă, care implică implicarea activă și colaborarea, le permite participanților să își însușească procesul de învățare.
- Povestirea folosind povești pentru a comunica experiențe, valori și lecții.

¹ Etapele detaliate pentru fiecare activitate sunt prezentate în fișele de lucru.

- Învățarea prin cooperare promovează un mediu de învățare pozitiv și colaborativ, eliminând barierele între generații și promovând un sentiment de învățare și realizare comună.

6. Studii de caz și lecții învățate

1. ILCES (Proiectul "Comunități de învățare pentru durabilitatea mediului")

Organizator și părți interesate	Țările partenere care participă la proiect: Letonia, Italia, Germania, Irlanda, Croația
Cadru	ILCES își desfășoară activitatea în cadrul "Dealului verde european", aliniindu-și obiectivele la obiectivele generale de realizare a neutralității climatice și de promovare a unei comunități europene mai durabile și mai reziliente. Inițiativa recunoaște că o schimbare semnificativă necesită implicarea activă a tuturor membrilor comunității, inclusiv a elevilor, a părinților și a comunității în general.
Descrierea activității IGL	O activitate intergenerațională cheie în cadrul proiectului ILCES este "Provocarea cartierului durabil". Familiile, formate din elevi și părinți sau tutorii acestora, sunt încurajate să colaboreze cu membrii comunității pentru a identifica și implementa proiecte de sustenabilitate în cartierul lor. Participanții participă la ateliere de lucru privind practicile durabile, biodiversitatea, reducerea deșeurilor și eficiența energetică. Echipele intergeneraționale colaborează apoi pentru a dezvolta și implementa proiecte precum grădini comunitare, inițiative de reciclare și campanii de economisire a energiei. Procesul încurajează dialogul între generații, membrii mai în

	vârstă ai comunității împărtășind cunoștințele ecologice tradiționale, iar participanții mai tineri contribuind cu perspective contemporane.
Lecția învățată/aplicabilitate	Implicarea elevilor, a părinților și a membrilor comunității asigură adoptarea practicilor de sustenabilitate în cadrul diferitelor grupe de vârstă. Colaborarea între generații sporește înțelegerea holistică a problemelor de mediu. Vârstnicii oferă un context istoric, iar participanții mai tineri aduc soluții orientate spre viitor. Proiectul împuternicește comunitatea să își asume inițiative durabile. Parteneriatele între generații consolidează legăturile comunitare, promovând un sentiment de responsabilitate colectivă.
Resurse	https://ilces.eu/

7. Cutia cu instrumente (fișe de lucru)

Activitatea nr. 1: Principii și pedagogii specifice care evidențiază învățarea intergenerațională

Titlul fișei de lucru	<i>Explorarea învățării între generații în sala de clasă</i>	Cod foaie de lucru	7.1
Tipul de resursă	Activitate	Tipul de învățare	Învățare autodirijată, individuală, bazată pe proiecte
Durata (în minute)	40 de minute	Rezultatele învățării	La sfârșitul acestei sesiuni, participanții vor fi capabili să: 1. să ofere un scurt context teoretic privind principiile învățării intergeneraționale

			2. să reflecteze asupra potențialelor beneficii, provocări și considerații etice asociate cu învățarea între generații.
Obiective	Scopul acestei activități este de a evidenția principiile pedagogice cheie care stau la baza principiilor intergeneraționale. Învățarea între generații și pentru încorporarea învățării între generații în practicile de predare.		
Materiale necesare	• Acces la un computer sau o tabletă cu acces la internet. • Un caiet de notițe sau un instrument digital de luat notițe pentru exercițiile de reflecție.		
Instrucțiuni pas cu pas	Pasul 1: Introducere în abordarea învățării intergeneraționale Etapă 2: Principii și pedagogii specifice care subliniază învățarea intergenerațională • Prezentarea contextului și a principiilor învățării colaborative; învățarea experimentală; povestirea de povești; interogarea socratică. Etapă 3: Exerciții de reflecție asociate fiecărui principiu și pedagogie. Etapă 4: Cercuri de reflecție și dialog.		

Activitatea 2: Principiile învățării participative și aplicațiile sale pentru învățarea intergenerațională

Titlul fișei de lucru	Învățare participativă	Cod foaie de lucru	7.2

Tipul de resursă	Material e de lectură/f ormare	Tipul de învățare	Autoînvățare și reflecție în grup
Durata (în minute)	60'	Rezultatele învățării	La sfârșitul acestei activități, profesorii vor fi capabili să: 1. să definească principiile învățării participative și caracteristicile sale cheie. 2. să exploreze învățarea participativă prin intermediul învățării intergeneraționale. 3. să reflecteze asupra activităților de învățare participativă.
Obiective	Această activitate de învățare participativă are ca scop crearea unui spațiu sigur și incluziv în care diferite generații pot împărtăși povești și experiențe personale, promovând înțelegerea și aprecierea reciprocă între generații.		
Materiale necesare	• Aranjamentul scaunelor (scaune dispuse în cerc) • Materiale de scris (caiete, pixuri) • Cronometru sau cronometru • Opțional: Un facilitator sau moderator (profesor sau voluntar) care să ghideze activitatea.		

Instrucțiuni pas cu pas	Etapa 1: Introducere în învățarea participativă. Prezentări conceptul și activitatea. Etapa 2: Caracteristicile învățării participative. Etapa 3: Avantajele și dezavantajele învățării participative. Pasul 4: Aplicații ale învățării participative pentru învățarea intergenerațională Pasul 5: Activitate de reflecție: Explorarea învățării participative intergeneraționale.

Activitatea 3: Învățarea bazată pe proiecte și aplicații pentru învățarea intergenerațională

Titlul fișei de lucru	PBL	Cod foaie de lucru	7.3
Tipul de resursă	activitate	Tipul de învățare	Lucrul în grup
Durata (în minute)	40'	Rezultatele învățării	La sfârșitul acestei activități, profesorii vor fi capabili să: 1. să înțeleagă principiile de bază ale învățării bazate pe proiecte (PBL). 2. să recunoască caracteristicile, avantajele și dezavantajele PBL.

			3. să reflecteze asupra implicațiilor PBL prin învățarea intergenerațională pentru predare și învățare. 4. să identifice potențiale proiecte PBL aplicabile în contextul lor educațional specific.
Obiective	Această activitate își propune să le prezinte educatorilor principiile, caracteristicile, avantajele și implicațiile învățării bazate pe proiecte (PBL). Aceasta încurajează reflecția asupra modului în care PBL poate fi integrat prin învățarea intergenerațională în practicile lor de predare.		
Materiale necesare	• Diapozitive de prezentare (opțional) • Tablă albă sau flipchart cu markere (opțional) • Fișe sau fișe de lucru cu concepte cheie (opțional) • Laptop sau proiector pentru prezentări multimedia (opțional)		
Instrucțiuni pas cu pas	Pasul 1: Introducere în principiile învățării bazate pe proiecte. Pasul 2: Caracteristicile învățării bazate pe proiecte. Pasul 3: Avantajele și dezavantajele PBL.		

	Pasul 4: Avantajele adaptării PBL pentru învățarea intergenerațională. Etapa 5: Bune practici: Proiect de grădină durabilă intergenerațională. Etapa 6: Sesiuni de reflecție.

Activitatea 4: Îmbrățișarea învățării prin cooperare pentru învățarea între generații

Titlul fișei de lucru	Învățare a coopeart ivă	Cod foaie de lucru	7.4
Tipul de resursă	Activitat e	Tipul de învățare	Autoînvățare
Durata (în minute)	60'	Rezultatele învățării	Până la sfârșitul acestei activități, participanții vor: 1. să înțeleagă principiile și caracteristicile învățării prin cooperare. 2. să recunoască avantajele și dezavantajele învățării prin cooperare. 3. să aplice principiile învățării prin

			cooperare pentru a promova învățarea între generații.
Obiective	• Introducerea învățării prin cooperare ca metodă eficientă de predare. • Promovarea comunicării și înțelegerii între generații. • Să ofere o platformă pentru ca participanții să experimenteze și să evalueze învățarea prin cooperare.		
Materiale necesare	1. Tablă albă sau flipchart și markere (pentru brainstorming) 2. Fișe cu principiile, caracteristicile, avantajele și dezavantajele învățării prin cooperare 3. Grupuri mici formate dintr-un amestec de generații (de exemplu, bunici, părinți, copii) - dacă este cazul. 4. Opțional: echipament multimedia pentru prezentări		
Instrucțiuni pas cu pas	Etapă 1: Învățarea prin cooperare și principiile acesteia. Pasul 2: Caracteristicile învățării prin cooperare. Pasul 3: Avantajele și dezavantajele învățării prin cooperare. Etapă 4: Implicațiile învățării prin cooperare pentru învățarea între generații. Pasul 5: Sesiune de reflecție		

Activitatea 5: Învățarea prin cooperare pentru practică intergenerațională în școli

Titlul fișei de lucru	Învățare a prin cooperare în școli	Cod foaie de lucru	7.5
Tipul de resursă	Studiu de caz/mat erial de lectură	Tipul de învățare	Autoînvățare, autorefecție, învățare prin practică
Durata (în minute)	40'	Rezultatele învățării	La sfârșitul acestei activități, participanții vor fi capabili să: 1. să exploreze strategii practice pentru implementarea învățării prin cooperare în școli cu grupuri de vârste diferite. 2. să conceapă propriile activități de învățare prin cooperare prin intermediul practicii intergeneraționale.
Obiective	Obiectivele acestei activități sunt:		

	1. Introducerea învățării prin cooperare ca metodă de predare eficientă pentru practica intergenerațională în școli. 2. Implicarea participanților într-o activitate practică de proiectare a unor activități de învățare prin cooperare care să promoveze colaborarea între generații în mediul educațional. 3. Oferirea de informații practice și strategii pentru educatorii interesați să încurajeze colaborarea între generații diferite.
Materiale necesare	1. Diapozitive de prezentare a unui studiu de caz sau materiale de distribuire care rezumă principiile, caracteristicile, avantajele și dezavantajele învățării prin cooperare în educația între generații (opțional). 2. Tablă albă sau flipchart și markere pentru brainstorming și luarea de notițe în timpul discuției. 3. Fișe cu concluzii cheie și resurse suplimentare legate de învățarea prin cooperare și practica intergenerațională pentru ca participanții să le poată consulta după studiul de caz (opțional).
Instrucțiuni pas cu pas	Pasul 1: Studiu de caz: Învățarea în colaborare în medii intergeneraționale. Pasul 2: Reflectați asupra studiului de caz. Descrieți rezultatele pozitive și provocările modelului de învățare în colaborare între generații al GULC.

	Pasul 3: Proiectați o activitate de învățare prin cooperare într-un cadru intergenerațional. Etapa 4: Întrebări de reflecție pentru profesori și școli.

8. REFERINȚE

Boss, S., & Krauss, J. (2013). *Gândirea prin învățarea bazată pe proiecte: Guiding Deeper Inquiry*. Corwin Publishing o companie SAGE. Thousand Oaks CA.

Bridge Meadows (2023). Disponibil la www.bridgemeadows.org.

Institutul Buck pentru Educație, (BIE). (2023). Disponibil la <https://www.pblworks.org/>

Crawley, A., & Crawley, W. (2022). *Învățarea intergenerațională, bazată pe comunitate și percepțiile studenților din domeniul științei exercițiilor fizice asupra comunității din sala de clasă*. Journal of Experiential Education, Volume 46, Issue 3, p. 304 - 318

Edutopia (2023). Secțiunea învățare bazată pe proiecte - Edutopia. Disponibil la <https://www.edutopia.org/project-based-learning>

Generații Unite (2023). Disponibil la: <https://www.gu.org/>

Gillies, R. (2007). *Învățarea prin cooperare: Integrarea teoriei și a practicii*. SAGE Publications, Inc.

Johnson, D. & Johnson, R. (1994). *Învățarea prin cooperare pentru clasele interculturale: Studii de caz pentru o pedagogie incluzivă*. Asociația pentru Supervizare și Curriculum.

Larmer, J., Mergendoller, J. & Boss, S (2015). *"Setting the Standard for Project-Based Learning: A Proven Approach to Rigorous Classroom Instruction"*. Institutul Buck pentru Educație.

Proiectul Legacy (2023). Disponibil la <https://legacyproject.org/>

Markham, Thom. (2003). *Manual de învățare bazată pe proiecte: Un ghid pentru învățarea bazată pe proiecte axată pe standarde pentru profesorii de gimnaziu și liceu*. Institutul Buck pentru Educație.

Mayes, JT. (2015). *Încă de învățat din învățarea indirectă*. E-Learning and Digital Media 12(3-4):361-371.

Polat, S., Okcu, Y., & Caglar, C. (2019). *Crearea și utilizarea spațiilor pentru a spori învățarea intergenerațională în școli*. Jurnalul internațional de evaluare și educație: 8(1):1-8.

Sprung, M. (2017). *Învățarea intergenerațională în sala de clasă tradițională: Găsirea unui echilibru*. Jurnalul Generațiilor.

Institutul de învățare prin cooperare (2023). Disponibil la: <https://www.co-operation.org/>

TeachThought (2023). Disponibil la www.teachthought.com.

Green Generations: Combaterea schimbărilor climatice prin învățare intergenerațională

